

UDC 581.9(497.1) = 862
Izvorni znanstveni rad

PRILOG POZNAVANJU FLORE OTOKA DUGOG

With Summary in English

IVO TRINAJSTIĆ

(Sumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

Primljeno 11. 12. 1990.

Flora Dugog otoka dopunjena je s 55 taksona, pa s dosad poznatim taksonima broji sveukupno 629 taksona.

Uvod

Sjevernodalmatinski Dugi otok pripada vanjskom rubu jadranskih otoka i u prirodnoznanstvenom je smislu, kao što je poznato, zbog svoje izoliranosti ostao dugo vremena gotovo u potpunosti nepoznat. Zbog toga su i bila, u okviru Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, poduzeta opsežna »prirodnoznanstvena istraživanja Dugog otoka i Kornata« u razdoblju od 1925. do 1926. godine (usp. Vouk 1930).

U sklopu navedenih istraživanja Pevalek (1930) je proučio floru i iz otočne skupine Dugi otok i Kornati objavio ukupno 550 taksona vaskularnih biljaka. Od toga se broja na floru Dugoga otoka odnosi 531 takson.

Nekako u isto vrijeme (1928) i jedna austrijska ekspedicija provodi »prirodnoznanstvena istraživanja«, a floru istražuje Cufodontis (1929) i on na Dugom otoku bilježi 124 taksona. Cufodontis (1929), među ostalim, bilježi i 14 taksona koje Pevalek (1930) nije bio našao. To su *Pteridium aquilinum*, *Euphorbia paralias*, *Fumaria insignis*, *Potentilla pedata*, *Rosa elliptica*, *Trifolium scabrum*, *Pisum arvense*, *Centaurium tenuiflorum*, *Olea europaea*, *Valerianella dentata*, *Tyrimnus leucographus*, *Crepis scariosa*, *Ornithogalum pyramidale*, *Brachypodium pinnatum* i *Ophrys cornuta*. Dodamo li navedene podatke Pevalekovima, ukupan broj taksona poznatih u flori Dugog otoka iznosio bi 545.

Tek poslije drugoga svjetskog rata Horvatić (1961/62) proučava na Dugom otoku zajednice *Erico-Rosmarinetum cistetosum monspeliensis pauperatum*, *Cisto-Ericetum arboreae cistetosum monspeliensis* i *Stipo-Salvietum* var. *Brachypodium retusum*. I u opsegu njihova flornog sastava vrste *Asperula longiflora*, *Carex halleriana*, *Eryngium amethystinum*, *Koeleria splendens*, *Melica nebrodensis*, *Scorzonera villosa*, *Sesleria autumnalis* i *Urginea maritima* nove su u flori Dugog otoka.

N. Plavšić-Gojković (1966) proučava na Dugom otoku korovnu vegetaciju i u svemu iz toga područja bilježi 62 vrste, od kojih su nove *Amarantus retroflexus*, *Capsella rubella*, *Chrozophora tinctoria*, *Cynodon dactylon*, *Daucus carota*, *Echinochloa crus-galli*, *Erigeron canadensis*, *Euphorbia chamaesyce*, *Fumaria officinalis*, *Lactuca seriola*, *Papaver rhoeas*, *Plantago cornuti*, *Polygonum persicaria*, *Portulaca oleracea*, *Pulicaria dysenterica*, *Scrophularia alata*, *Sonchus oleraceus*, *Xanthium spinosum* i *X. strumarium*, u svemu 19 taksona. Zajedno s 8 Horvatićevih taksona flora Dugog otoka brojila bi 572 taksona.

Dugi otok posjetili smo radi florističkih istraživanja u dva navrata. Prvi put u lipnju 1966 (Sali, Saljsko polje, Grbašćak, Telašćica, Velo i Malo jezero), te drugi put u lipnju 1989 (Lojišće, Mir, Grbašćak, Telašćica). Dosad je kao rezultat navedenih istraživanja objavljen jedino nalaz vrste *Ballota acetabulosa* (Trinajstić 1983) i vrste *Daucus dentatus* (Zi. Pavletić i Trinajstić 1983), novih u flori Hrvatske.

Na temelju svih navedenih istraživanja i dosad objavljenih podataka bilo bi iz Dugog otoka poznato 574 taksona vaskularnih biljaka.

Nove vrste u flori Dugog otoka

U popisu koji slijedi zabilježeno je 55 taksona (vrsta, podvrsta, varijeteta i formi), novih za floru Dugog otoka. Taksoni su navedeni po abecednom redu porodica.

MAGNOLIOPHYTA — MAGNOLIATAE

Amarantaceae

Amarantus grecizans L. var. *silvestris* (Vill.) Ascherson — Sali.

Apiaceae

Eryngium maritimum L. — Lojišće.

Seseli tomentosum Vis. — Mir, Grbašćak.

Asteraceae

Filago gallica L. — Saljsko polje.

Brassicaceae

Cakile maritima Scop. — Lojišće.

Caryophyllaceae

Herniaria glabra L. — Lojišće.

H. hirsuta L. — Lojišće.

Kohlruschia prolifera (L.) Kunth — Okolica Sali.

Minuartia hybrida (Vill.) Schischkin — Sali.

Silene angustifolia (Miller) Guss. subsp. *reiseri* (K. Maly) Trinajstić — Telašćica. Pevalek (1930: 130) bilježi bez točnije oznake nalazišta.

Chenopodiaceae

- Atriplex patula* L. — Polje Zaglav.
Beta vulgaris L. — Sali, u uzgoju i podivljala.
Halimione portulacoides (L.) Aellen — Telašćica, Mir.
Polycnemum arvense L. — Okolica Sali.
Sarcocornia fruticosa (L.) A. J. Scott (= *Salicornia fruticosa* L., *Arthrocnemum fruticosum* (L.) Moq. — Telašćica, Mir.

Cichoriaceae

- Scorzonera austriaca* Willd. — Grbašćak.

Cistaceae

- Cistus incanus* L. subsp. *creticus* (L.) Heywood — Lojišće, Telašćica.
 Pevalekov navod »*Cistus villosus*« mogao bi se odnositi na tu podvrstu.
Helianthemum salicifolium (L.) Miller — Sali.

Convolvulaceae

- Calystegia soldanella* (L.) R. Br. — Lojišće.

Cucurbitaceae

- Colocynthis citrullus* (L.) Fritsch — Mir. Biljke su iznikle iz odbačenog sjemena (efemerofit).

Euphorbiaceae

- Euphorbia falcata* L. — Žman.
E. helioscopia L. var. *perramosa* Borbás — Saljsko polje.
E. pinea L. — Mir, Grbašćak. Pevalek (1930: 128) tu vrstu navodi samo za Kornate.

Fabaceae

- Coronilla valentina* L. — Mir, Grbašćak.
Hippocrepis ciliata Willd. — Sali.
Lotus tenuis Waldst. et Kit. — Velo jezero.
Medicago falcata L. — Mir.
M. sativa L. — Žman.
Ononis minutissima L. — Lojišće, Mir.
Sophora japonica L. — Žman, u uzgoju.
Trifolium cherleri Jusl. — Sali.
T. fragiferum L. Malo jezero.

Gentianaceae

- Blackstonia serotina* (Koch) G. Beck — Lojišće.
Centaurium pulchellum (Sw.) Druce — Sali. Pevalek (1930: 147) bilježi samo za otok Kornat.

Lamiaceae

- Melissa officinalis* L. — Žman.
Teucrium scordioides Schreb. — Velo jezero.

Linaceae

- Linum strictum* L. var. *strictum* — Lojišće. Cufodontis (1929: 216) i Pevalek (1930: 134) navode samo *L. strictum* var. *spicatum* (Lam.) Pers.

Plantaginaceae

- Plantago altissima* L. — Velo jezero. Pevalek (1930: 147) bilježi samo za kornatski otočić Puraru. Vjerojatno će se raditi o nekoj drugoj vrsti.
P. holosteuum Scop. subsp. *scopulorum* (Deg.) Horvatić — Telašćica. Mir.
P. major L. f. *carnosa* Moric — Velo jezero.

I. TRINAJSTIĆ

Polygonaceae

Polygonum lapathifolium L. subsp. *tomentosum* (Shrank) Hayek — Velo jezero.

Primulaceae

Asterolinum linum-stellatum L. — Sali.

Ranunculaceae

Ranunculus parviflorus L. — Sali.

Rubiaceae

Galium divaricatum Lam. — Sali, Saljsko polje.

Santalaceae

Thesium divaricatum Jan. — Okolica Sali.

Scrophulariceae

Chaenorrhinum aschersonii Simk. — Lojišće.

Kickxia elatine (L.) Dum. — Sali.

Parentucellia latifolia (L.) Car. — Mir.

Ulmaceae

Ulmus tortuosa Host subsp. *dalmatica* (Bald.) Trinajstić — Velo i Malo jezero. Pevalek (1930: 125) kao *U. campestris* L.

Violaceae

Viola adriatica Freyn — Brdo Obručan iznad Lojišća.

MAGNOLIOPHYTA — LILIATAE

Cyperaceae

Pycnus longus (L.) Hayek — Velo jezero.

Liliaceae

Allium flavum L. — Lojišće, Telašćica.

Poaceae

Agropyron repens (L.) Beauv. — Velo jezero.

Brachypodium rupestre R. S. — Lojišće. Na tu će se vrstu, vrlo vjerojatno, odnositi Cufodontisov navod »*Brachypodium pinnatum*«.

Catapodium marinum (L.) C. E. Hubbard — Mir.

Chrysopogon gryllus Trin. — Mir.

Heteropogon contortus (L.) R. S. — Lojišće, Mir.

Setaria verticillata (L.) Beauv. — Saljsko polje.

Vulpia dertonensis (All.) Volkart — Saljsko polje.

V. myuros (L.) Gmel. — Saljsko polje.

Zaključak

Tijekom florističkih istraživanja na Dugom otoku otkriveno je 55 taksona, novih u njegovoj flori. Na temelju podataka Cufodontisa (1929), Pevaleka (1930), Horvatića (1961/62), Plavšić-Gojković (1966), Zi. Pavletić i Trinajstić (1983) i Trinajstića (1983) otkriveno je ukupno 574 taksona, pa zasad flora Dugog otoka broji sveukupno 629 taksona.

Za taksone *Cistus incanus* subsp. *creticus* (= »*C. villosus*«, usp. Pevalek 1930: 133), *Ulmus tortuosa* subsp. *dalmatica* (= »*U. campestris*«, usp. Pevalek 1930: 125) i *Brachypodium rupestre* (= »*B. pinnatum*«, usp. Cufodontis 1929: 227) izvršena je, također, i nomenklatura revizija.

Literatura

- Cufodontis, G., 1929: Beitrag zur Kenntnis der Flora von Norddalmatien. Wissenschaftliche Ergebnisse einer Reise nach Norddalmatien im Jahre 1928. Ann. Naturh. Hofm. Wien 43, 210—228.
- Horvatić, S., 1961/62: Novi prilog poznavanju primorske vegetacije gariga i kamenjarskih pašnjaka. Acta Bot. Croat. 20/21, 243—259.
- Pavletić, Zi., Trinajstić, I., 1983: *Daucus dentatus* Bert. (Apiaceae) nova vrsta u flori Jugoslavije. Acta Bot. Croat. 42, 1331—136.
- Pevalek, I., 1930: Vaskulara flora. U »»Prirodoslovna istraživanja sjevernodalmatinskog otočja. I. Dugi i Kornati«. Prir. Istraž. Jugosl. Akad. 16, 119—158.
- Plavšić-Gojković, N., 1966: Beitrag zur Kenntnis der Karstfeldunkräuter der Insel Dugi (Dalmatien). Angew. Pflanzensoziol. 18/19, 233—242.
- Trinajstić, I., 1983: *Ballota acetabulosa* (L.) Benth — nova vrsta u flori Jugoslavije. Zbornik Roberta Visinija Šibenčanina. Povremena izdanja Muzeja grada Šibenika 10, 365—370.
- Vouk, V., 1930: Predgovor. U »»Prirodoslovna istraživanja sjevernodalmatinskog otočja. I. Dugi i Kornati«. Prir. Istraž. Jugosl. Akad. 16, 1—2.

SUMMARY

CONTRIBUTION TO THE KNOWLEDGE OF FLORA OF THE ISLAND OF DUGI

Ivo Trinajstić

(Faculty of Forestry, University of Zagreb)

During the floristic investigations on the island of Dugi, another 55 taxa have been discovered, new for its flora. On the basis of the data reported by Cufodontis (1929), Pevalek (1930), Horvatić (1961/62), Plavšić-Gojković (1966), Zi. Pavletić and Trinajstić (1983) and Trinajstić (1983) total of 574 taxa have been discovered, so that now the flora of the island of Dugi totals 629 taxa.

For the taxa *Cistus incanus* subsp. *creticus* (= »*C. villosus*«, cf. Pevalek 1930: 133), *Ulmus tortuosa* subsp. *dalmatica* (= »*U. campestris*«, cf. Pevalek 1930: 125) and *Brachypodium rupestre* (= »*B. pinnatum*«, cf. Cufodontis 1929: 227) a nomenclature revision has also been made.

Prof. dr. Ivo Trinajstić
Katedra za šumarsku genetiku i dendrologiju
Šumarski fakultet
Simunska 25
Zagreb, Hrvatska (Croatia)